

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ)

w Szkole Podstawowej nr 4 w Wadowicach w roku szkolnym 2023/24

1. Wstęp
2. Realizatorzy działań związanych z doradztwem
3. Cel główny
4. Cele szczegółowe
5. Sposoby realizacji
6. Metody pracy
7. Harmonogram prac
8. Ewaluacja
9. Akty prawne regulujące kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół.

1. Wstęp

Doradztwo zawodowe jest ważnym zadaniem wychowawczym szkoły i jest zawarte w statucie szkoły. Adresatami Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są uczniowie, nauczyciele, rodzice , środowisko lokalne. Obejmuje indywidualną, grupową prace z uczniami, rodzicami, ma charakter planowanych działań.

Efektywne działania na rzecz kształtowania orientacji zawodowej powinny uwzględniać zróżnicowanie zdolności i zainteresowania uczniów tak, aby wzmocnić ich świadomość w zakresie posiadanych uzdolnień i pasji, a także zwiększyć motywację do działania. Przewidziane w programie działania związane z orientacją zawodową są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową. Ponadto w niniejszym programie podkreśla się rolę kompetencji

kluczowych przewidzianych do rozwijania w ramach podstawy programowej w kształtowaniu się orientacji zawodowej (postawy: kreatywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i współpracy zespołowej). Nauczyciel realizujący program orientacji zawodowej, jednocześnie podejmuje działania mające na celu wspólne (tj. angażujące rodziców, innych nauczycieli i pracowników szkoły, a także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) wypracowanie efektów kształcenia zapisanych w podstawie programowej.

2. Realizatorzy działań związanych z doradztwem

Wewnątrz szkolny system doradztwa zawodowego współrealizują:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;

- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową
- i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery
- zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej
- ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej
- i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie
- realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz
- kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez
- uczniów

Koordynatorem działań jest doradca zawodowy Aneta Prus wraz z zespołem ds. orientacji zawodowej w składzie:

1. Julita Kamińska
2. Grzegorz Wcisło
3. J. Zielińska

3. Cel główny

Celem orientacji zawodowej jest poznawanie własnych zasobów, wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

4. Cele szczegółowe.

a) Uczniowie

- Poznają siebie, własne zainteresowania, predyspozycje zawodowe, uzdolnienia, umiejętności;
- Rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych.
- Potrafią określić swoje mocne strony i są świadomi własnych ograniczeń
- Posiadają umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego
- kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych;
- Znają przeciwwskazania zdrowotne do trafnego wyboru zawodu
- Mają informacje o zawodach i sytuacji na lokalnym rynku pracy
- Znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych i wyższych
- Znają warunki i harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych
- Wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu
- Znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej i umieją z nich korzystać

Rodzice

- Posiadają wiedzę o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych, wartościach,
- zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach.
- Znają czynniki wyboru szkoły i zawodu, wspomagają dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Znają aktualną ofertę edukacyjną na różnych poziomach.
- Wiedzą gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami edukacyjnymi, zdrowotnymi, emocjonalnymi, rodzinnymi itp.
- Włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów)

Nauczyciele

- Potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów.
- Rozwijają talenty, zainteresowania, predyspozycje
- Wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych
- Realizują cele wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w ramach nauczanych przedmiotów zgodnie z podstawą programową.
- Wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów.
- Angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły.

5. Sposoby realizacji.

- Podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej (w ramach realizacji podstawy programowej);
- Podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- Wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- Podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. Dzień Talentów, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki Zawodoznawcze do przedsiębiorstw, instytucji publicznych).

6. Metody pracy:

- Aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról.

- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.
- Techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne, kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy.

7. Plan ogólnoszkolnych działań doradczych.

8. Ewaluacja.

Realizacja tematyki z zakresu doradztwa zawodowego podejmowanego na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika elektronicznego. Po zrealizowaniu planu zadań nauczyciele sporządzają na koniec roku szkolnego sprawozdania z realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Sprawozdanie przekazane jest do koordynatora WSDZ w celu sporządzenia sprawozdania ogólnego.

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych dla kl.I-III na rok szkolny 2023/24

Moduł I POZNANIE SIEBIE			
Tematyka	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Poznanie i prezentacja swoich zainteresowań, zainteresowań różnych ludzi, swoich mocnych stron w różnych obszarach.	Zebranie informacji dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej, zajęciach świetlicowych, korekcyjno-kompensacyjnych	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele świetlicy	IX-VI 2023/24
Moduł II ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY			
Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż;	zajęcia edukacji wczesnoszkolnej, zajęcia świetlicowych, spotkania z rodzicami, wycieczki zawodoznawcze do : <ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z policjantem • Spotkanie z kolejarzem • Wyjście do piekarni • „Święto Pluszowego Misia” – • „Wiele zawodów znam, ale nie pracuję sam” • Wyjście na pocztę • Wyjście na warsztaty ceramiczne • Wyjście na policję • Wyjście do Straży Miejskiej 	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele świetlicy.	IX 2023 II 2024 X 2023 XI 2023 XII 2023 III 2024 XI2023

	<ul style="list-style-type: none"> Wyjście do Straży Pożarnej 		IV 2024
--	--	--	---------

Moduł III RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE			
znaczenie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; poznanie różnych źródeł wiedzy i sposobów korzystania z nich	zajęcia edukacji wczesnoszkolnej, zajęcia świetlicowe, korekcyjno-kompensacyjne, biblioteczne, informatyczne.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele świetlicy, biblioteki, informatyki	IX-VI 2023/24
Moduł IV PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH			
Poznanie kim chciałby zostać i co chciałby robić uczeń, planowanie swoich działań poznanie podstawowych czynności/zadań niezbędnych do realizacji celu samodzielne podejmowanie decyzji	zajęcia edukacji wczesnoszkolnej, zajęcia świetlicowe, korekcyjno-kompensacyjne.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele świetlicy	IX-VI 2023/24

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych dla kl.IV-VI

Moduł I POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW			
Tematyka	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
<p>Poznanie własnych zainteresowań, zdolności i uzdolnień oraz kompetencji; swoich mocnych stron oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; działania w sytuacjach zadaniowych , prezentowanie swoich zainteresowań/uzdolnień na forum</p>	<p>I Cykl godzin wychowawczych nt.: „Co wiem o sobie i swoich zainteresowaniach?” „Moje mocne i słabe strony” „Co najlepiej umiem i lubię robić?” „Zainteresowania a praca”</p> <p>2.Udział uczniów w zajęciach kół zainteresowań, olimpiadach i konkursach przedmiotowych oraz zawodach sportowych</p> <p>3.Zajęcia wyrównawcze oraz praca z uczniem zdolnym, zajęcia z psychologiem, pedagogiem</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, psycholog, pedagog</p>	<p>IX-VI 2023/24</p>
Moduł II ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY			
<p>Wprowadzenie pojęcia: „praca”, „zawód”, „rynek pracy”.</p> <p>Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż;</p>	<p>1.Podczas zajęć przedmiotowych udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu 2.Wycieczki poglądowe związane z obszarem zawodowym 3.Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi</p>	<p>IX-VI 2023/24</p>

	4.Konkursy plastyczne i mulimedialne – tworzenie przez uczniów prezentacji multimedialnych dotyczących różnych zawodów – kl. IV-VI ”		
Moduł III RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE			
Poznanie różnych sposobów zdobywania wiedzy oraz swojego indywidualnego sposobu nauki; samodzielne docieranie do informacji i korzystanie z różnych źródeł wiedzy.	Indywidualne lub grupowe zajęcia z wychowawcą, zajęcia z psychologiem, pedagogiem, zajęcia biblioteczne, informatyczne, wyrównawcze oraz praca z uczniem zdolnym.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, biblioteki, psycholog, pedagog	IX-VI 2023/24
Moduł IV PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH			
planowanie własnych działań poprzez wskazywanie szczegółowych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu, samodzielne podejmowanie decyzji	Indywidualne lub grupowe zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe (zgodnie z podstawą programową), zajęcia z psychologiem, pedagogiem, wyrównawcze oraz praca z uczniem zdolnym.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, psycholog, pedagog	IX-VI 2023/24

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych dla kl.VII-VIII

Moduł I POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW			
Tematyka	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Poznanie własnych zasobów (zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych oraz stanu zdrowia); .	Tematyka zajęć w kl. VII: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mocne i słabe strony. 2. Zdolności i umiejętności. 3. Zainteresowania. 4. Predyspozycje zawodowe. 5. Osobowość zawodowa. 6. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery. Tematyka zajęć w kl. VIII: <ol style="list-style-type: none"> 1. System edukacji w Polsce. 2. Cele edukacyjne i zawodowe. 3. Współczesny rynek pracy. 4. Ja na obecnym rynku pracy. 5. Praca jako wartość. 6. Zawody przyszłości. 7. Dokumenty aplikacyjne. 8. Autoprezentacja. 9. Co warto wiedzieć o szkołach branżowych? 10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu 	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, psycholog, doradca zawodowy	IX-VI 2023/24

	<p>Udział uczniów w zajęciach kół zainteresowań, olimpiadach i konkursach przedmiotowych oraz zawodach sportowych</p> <p>Zajęcia z doradztwa zawodowego (10godzin), konsultacje dla uczniów i rodziców,</p> <p>Zajęcia wyrównawcze oraz praca z uczniem zdolnym, zajęcia z psychologiem, lekcje przedmiotowe (zgodnie z podstawą programową).</p>		
<p>Moduł II ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY</p>			
<p>Wprowadzenie pojęcia „<i>praca</i>”, „<i>zawód</i>”, „<i>rynek pracy</i>”.</p> <p>Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualne lub grupowe zajęcia z wychowawcą w ramach lekcji wychowawczych, przeprowadzenie lekcji wychowawczej z udziałem rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów w każdej klasie, 2. lekcje przedmiotowe (zgodnie z podstawą programową), 	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, psycholog, doradca zawodowy</p>	<p>IX-VI 2023/24</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu. 4. Wycieczki do zakładu pracy/firmy, udział w targach i festiwalach zawodów, 5. lekcje w ramach zajęć z doradztwa zawodowego 6. (10 godzin), 7. konsultacje dla uczniów i rodziców. 		
Moduł III RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE			
<p>Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie.</p> <p>Zapoznanie się z ofertą szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udostępnianie informatorów szkół. 2. Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych. 3. Organizowanie wyjść na Targi edukacyjne i na Dni otwarte szkół ponadpodstawowych 4. konsultacje dla uczniów i rodziców. 	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, psycholog, doradca zawodowy	IX-VI 2023/24
Moduł IV PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH			
Planowanie ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem konsekwencji podjętych wyborów;	Indywidualne lub grupowe zajęcia z wychowawcą w ramach lekcji wychowawczych, zajęcia, informatyczne, lekcje w ramach	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, psycholog, doradca zawodowy	IX-VI 2023/24

podejmowanie decyzji o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej	zajęć z doradztwa zawodowego (10 godzin), konsultacje dla uczniów i rodziców. Wprowadzanie danych uczniów do elektronicznej rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.		V-VI 2024
--	--	--	-----------

